

เส้นทางสู่สันติ

กาลย่อมล่วงไป ราตรีย่อมผ่านไป
ชั้นแห่งวัยย่อมละล้าดับไป
บุคคลเล็งเห็นภัยในขณะนี้
พึงมุ่งต่อสันติ ละโลกามิสเสีย

เส้นทางสู่สันติ

๒๑

การเจริญสมาธิภาวนาเป็นทางมาแห่งมหากุศล เป็นทาง
ลัดของการสร้างบารมี เพื่อมุ่งตรงสู่ที่สุดแห่งธรรม ทุกครั้งที่
เราได้นั่งหลับตาทำสมาธิภาวนา นำใจกลับมาหยุดนิ่งที่
ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ธาตุ ธรรม เห็น จำ คิด รู้ ในตัวเรา
จะถูกลั่นให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ ความบริสุทธิ์เป็นทางมาแห่ง
ความรู้และความสุข ซึ่งความสุขที่เกิดจากใจหยุดนิ่งนี้ เป็นสิ่ง
มวลงมนุษยชาติต่างปรารถนา เพราะเป็นสุขที่เสรี กว้างขวาง
ไร้ขอบเขต ไม่มีใครมาพรากเอาจากเราไปได้ และยังเป็นทาง
แห่งความรู้ที่จะขจัดกิเลสอาสวะชำระมลทินของใจ เป็นเหตุ
ให้ได้อภิญา สมบูรณ์ทั้งวิชาและจรณะอีกด้วย

พระลัมมาลัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อัจเจตติสูตร ความว่า

“อจฺเจตฺติ กาลา ตรยฺนฺติ รตฺติโย

วโยคฺฌา อนุปฺพุทฺ ฆนฺติ

เอตํ ภยํ มรณฺ เปกฺขมาโน

โลกามิสํ ปชฺเห สนฺติเปกฺโข

กาลย่อมล่วงไป ราตรีย่อมผ่านไป ชั้นแห่งวัยย่อมละ
ลำดับไป บุคคลเล็งเห็นภัยในขณะนี้ พึงมุ่งต่อสันติ ละ
โลกามิสเสีย”

เส้นทางสู่สันติ

๒๒

วันเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็วนำเอาความชรามาสู่ตัวเรา ความตายก็รุกคืบใกล้เข้ามาทุกขณะ ชีวิตมนุษย์มีเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ไม่ช้าต้องเสื่อมสลายไป สิ่งต่างๆ ในโลก ไม่ว่าจะเป็นบุตรเป็นธิดา ทรัพย์สินเงินทอง ญาติพี่น้อง ไม่อาจติดตามตัวเราไปปรโลกได้ มีแต่บุญกุศลที่สั่งสมไว้ดีแล้วเท่านั้น ที่จะเป็นดั่งเงาติดตามตัวเราไป นักปราชญ์ในกาลก่อน ท่านจะสอนว่า ยศและลาภหาบ ไปไม่ได้แน่ เหลือไว้แต่ต้นทุนบุญกุศล ทั้งสมบัติทั้งหลายให้ปวงชน ร่างของตนเขาก็เอาไปเผาไฟ

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพิจารณาลึกซึ้งยิ่งไปกว่านั้น อีกว่า การจะทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งหลายนั้น ต้องละคลายจากโลกามิส ซึ่งเป็นเหยื่อล่อของพญามาร ที่ทำให้หลงเวียนวนอยู่ในสังสารวัฏ อันหาเบื้องต้นท่ามกลางและที่สุดไม่ได้ เบญจกามคุณทั้งห้านี้แหละคือเหยื่อล่อที่ทำให้ติดข้องอยู่ในภพทั้งสาม เหมือนปลาติดเบ็ดของนายพราน จะหลุดพ้นจากวังวนของชาติขรามรณะนี้ได้ ต้องมุ่งสู่สันติคือการฝึกฝนใจให้สงบหยุดนิ่งเพียงวิธีเดียวเท่านั้น

ดั่งเช่นพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย ท่านมีสติปัญญามองเห็นเหยื่อล่อคือเบญจกามคุณ ว่าเป็นเหตุให้มนุษย์ต้องทำลายล้างกัน ครอบครัแตกแยก แม้ญาติพี่น้องก็กลัวที่จะประทุษร้ายต่อกันได้ เพื่อนยังทำลายเพื่อน เพราะมุ่งหวังเพียงให้ได้กามคุณทั้งหลาย

เส้นทางสู่สันติ

๒๓

มาครอบครอง ท่านจึงสละสิ่งเหล่านั้น มุ่งสู่ความสงบของใจ ด้วยการออกบวชเพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง

*ในอดีตกาล ครั้งพระเจ้าพรหมทัตเสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงพาราณสี พระโพธิสัตว์ทรงถือปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระอัครมเหสี เมื่อประสูติแล้วมีพระนามว่าอสทิสราชกุมาร ต่อมาพระมารดาได้ให้กำเนิดพระโอรสองค์ที่สองชื่อว่าพรหมทัตกุมาร เมื่อเจริญวัย อสทิสราชกุมารเสด็จไปศึกษาศิลปวิทยาที่เมืองตักกสิลา พระองค์เป็นผู้มีความสามารถในการยิงธนู ไม่มีใครเสมอเหมือน หรือยิงได้แม่นยำเท่าพระองค์ คือสามารถยิงหนึ่งกระบือหนาถึง ๑๐๐ แผ่น หรือแผ่นไม้กระดานหนา ๑๐๐ นิ้วให้ทะลุได้เป็นต้น เมื่อพระองค์ศึกษาศิลปวิทยาจบแล้ว ก็อำลาอาจารย์กลับพระราชวัง

ครั้นพระราชบิดาสวรรคต จึงแต่งตั้งอสทิสราชกุมารให้ครองราชย์แทน ส่วนพรหมทัตกุมารให้ดำรงตำแหน่งอุปราช เมื่อพระราชบิดาเสด็จสวรรคตแล้ว พระโพธิสัตว์ประกาศกับเหล่าอำมาตย์ข้าราชการบริพารว่า พระองค์ไม่ประสงค์ครองราชสมบัติ ทรงปรารถนาความสันโดษ จึงอภิเษกพระอนุชาให้

เส้นทางสู่สันติ

๒๔

ครองราชสมบัติแทน ส่วนพระองค์ดำรงตนอยู่ในธรรม ทรงใช้ชีวิตอย่างสมถะตลอดมา ทางด้านบุโรหิตของพระเจ้าพรหมทัตเป็นคนชอบพูดจาส่อเสียด วันหนึ่งบุโรหิตคิดขึ้นว่า เลือ ๒ ตัวอยู่ถ้าเดียวกันไม่ได้ แม้อสทิสราชกุมารไม่ได้เป็นพระราชชา แต่กิดำรงตนเหมือนพระราชชา พระราชา ๒ องค์ไม่ควรจะอยู่ร่วมกัน จึงพูดยุยงส่อเสียดว่า อสทิสราชกุมารกำลังเตรียมวางแผนแย่งราชบัลลังก์

พรหมทัตราชาทรงหุบเบา จึงรับสั่งให้ทหารจับพระเจ้าพิตันที อสทิสกุมารไม่ต้องการให้เลือดนองแผ่นดิน จึงข่มความโกรธไว้ เพราะรู้ว่า ลาม ยศ และโมหะแท้งๆ ที่ทำให้พี่น้องต้องเข่นฆ่ากันเอง พระองค์จึงรีบหลบหนีไปแคว้นอื่น ทรงปลอมเป็นชาวบ้านธรรมดา สมัครเป็นนักยิงธนูในพระราชวัง พระเจ้าสามนัตราชทรงเห็นบุคลิกลักษณะท่าทางของพระกุมารก็เกิดความรัก จึงรับไว้เป็นทหารคนสนิทของพระองค์

พวกนักยิงธนูรุ่นเก่าเห็นอสทิสกุมารได้สิทธิพิเศษมากกว่าก็เกิดความอิจฉา วันหนึ่ง ขณะเสด็จไปที่พระราชอุทยาน พระราชาทอดพระเนตรเห็นมะม่วงพวงหนึ่งบนยอดไม้ ทรงดำริว่า ไม่มีใครขึ้นไปเอามะม่วงนี้ได้ จึงรับสั่งให้นายขมังธนูยิงมะม่วงให้ตกลงมา พวกนายขมังธนูกราบทูลว่า “ขอเดชะข้อนี้ไม่เป็นการยากสำหรับพวกข้าพระองค์เลย แต่นายขมังธนูที่มาใหม่ได้

เส้นทางสู่สันติ

๒๕

ค่าจ้างมากกว่าพวกข้าพระองค์ ขอได้ทรงโปรดให้เขายังเกิด
พระเจ้าข้า” พระราชาจึงรับสั่งให้อสทิสกุมารเข้าเฝ้า และให้ยิง
มะม่วงมาถวายพระองค์

พระกุมารเห็นเป็นโอกาสที่จะแสดงความสามารถของตน
จึงทรงนุ่งผ้าแดง ถือเมณฑกมหาราฐ และโก่งสายสีแก้วประพาฬ
ขณะจะยิง ได้กราบทูลพระราชาว่า “ข้าแต่มหाराช พระองค์
ประสงค์จะให้มะม่วงพวงนี้ตกลงมาด้วยลูกศรตอนขึ้นหรือลูกศร
ตอนลง พระเจ้าข้า” พระราชารับสั่งว่า “พ่อคุณเอ๋ย เราเคย
เห็นแต่คนยิงลูกศรขึ้นไป แต่ยังไม่เคยเห็นการยิงลูกศรลงมา
ฉะนั้น เจ้าจงยิงให้ตกด้วยลูกศรตอนลงก็แล้วกัน” พระกุมาร
กราบทูลว่า “ข้าแต่มหाराช ลูกศรนี้จักขึ้นไปไกลจนถึงพิภพ
ท้าวจตุมหาราฐ แล้วจักลงมาเอง ลูกศรนี้เมื่อปล่อยออกไป
จะไม่ส่ายไปส่ายมาแต่จะแหวกขึ้นไประหว่างกลางขั้วพวงมะม่วง
แล้วจะย้อนกลับมาทางเดิมตัดขั้วพวงมะม่วงให้หล่นลงมา
ขอพระองค์โปรดทอดพระเนตรเกิดพระเจ้าข้า” จากนั้นทรง
แผลงศรออกไป ลูกศร ทะลุผ่านกลางพวงมะม่วงขึ้นไปอย่าง
รวดเร็ว

พระกุมารรู้ว่า บัดนี้ลูกศรเห็นที่จะถึงสวรรค์ชั้นจตุ-
มหาราชิกาแล้ว จึงทรงยิงไปอีกดอกหนึ่ง ด้วยกำลังที่มากกว่า
ลูกศรที่ยิงไปครั้งแรก ลูกศรขึ้นไปกระทบท้ายลูกศรดอกแรกบัด

เส้นทางสู่สันติ

๒๖

ให้กลับลงมา ส่วนครุฑที่สองขึ้นไปถึงภพดาวดึงส์ เสียงแหวก
อากาศของครุฑที่กลับลงมาคล้ายเสียงสายฟ้า ขณะลงมาก็มา
ทางเดิมแล้วตัดข้าวพวงมะม่วงได้พอดี พระกุมารใช้พระหัตถ์
ข้างหนึ่งรับพวงมะม่วงไว้ อีกข้างหนึ่งรับครุฑ มหาชนเห็น
ความอัศจรรย์นั้น พวกกันส่งเสียงชื่นชมยกย่องว่า ท่านเป็นเลิศ
กว่านักแม่นธนูทั้งหลาย แม้แต่พระราชาก็ทรงเลื่อมใสและ
พระราชทานรางวัลให้มากมาย

เมื่อพระราชา ๗ เมืองรู้ว่า บัดนี้อสทิสราชกุมารมิได้อยู่
ในกรุงพาราณสี จึงพากันยกพลมาเพื่อยึดกรุงพาราณสี
พระเจ้าพรหมทัตทรงกลัวมรณภัย จึงรีบส่งทูตไปรับพระเจ้าพี
เสด็จกลับเมือง ทั้งกำชับให้นำเสด็จกลับมาให้ได้ และฝาก
พระดำรัสไปถึงอสทิสราชกุมารว่า “หากพระเจ้าพีไม่เสด็จกลับมา
น้องคงไม่มีชีวิตรอด”

ด้วยความรักในพระอนุชา พระโพธิสัตว์รีบเสด็จกลับ
กรุงพาราณสี ทรงปลอบพระอนุชาให้เบาใจแล้วจารึกอักขระลง
ที่ครุฑรมีใจความว่า “เราชื่อ อสทิสราชกุมาร บัดนี้ กลับมาแล้ว
ขอให้พวกท่านรีบยกทัพกลับไป มิเช่นนั้น เราจะยิงศรไปล้างชีวิต
ของพวกท่านทั้งหมด แต่เราจะไม่ทำร้ายผู้เชื่อฟังเรา แม้เลือด
เพียงแมลงวันกินพออิ่ม เราก็จะไม่ให้ไหลออก ขอให้พวกท่าน
รีบยกทัพกลับไปเสีย”

เส้นทางสู่สันติ

๒๓

จากนั้นพระองค์เสด็จประทับที่ป้อมปราการ แผลงศร
ดอกนั้นให้ตกลงบนภาชนะทองที่พระราชฯ ๗ พระนครกำลัง
เสวยอยู่ พระราชฯ ทั้งเจ็ดทอดพระเนตรเห็นอักขระที่ลูกศรแล้ว
พากันตกพระทัยกลัวต่อมรณภัย ต่างเสด็จหนีกลับหมด ต่อมา
พระโพธิสัตว์ทรงเบื่อหน่ายในลาภยศสรรเสริญ จึงออกผนวช
เป็นฤาษี ทรงยังอภิญญาและสมาบัติให้บังเกิด ครั้น
สิ้นพระชนม์ก็ได้เข้าถึงสุคติภูมิ

เราทั้งหลายผู้เกิดมาเพื่อสร้างบารมี มีเลือดเนื้อของ
นักสร้างบารมี ต้องตระหนักในการทำหน้าที่และแสวงหา
พระรัตนตรัยเป็นหลักยึดของชีวิตไว้ ด้วยการสั่งสมบุญบารมี
ทำใจหยุดใจนิ่งให้เต็มที่ การที่ได้เกิดเป็นมนุษย์ มาพบพระพุทธ-
ศาสนา รู้จักหนทางแห่งความหลุดพ้น ถือว่าได้โอกาสอัน
ประเสริฐยิ่งกว่าการได้แก้วแหวนเงินทองและของมีค่าใดๆ ใน
โลกนี้ เพราะโอกาสดีๆ เช่นนี้ ใช้ว่ามนุษย์ทุกคนจะได้พบเจอ
พวกเราเป็นเพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์จากมนุษยชาติหากพันกว่าล้าน
คนที่ได้มารู้จักเส้นทางสายนี้ ดังนั้น อย่าได้ปล่อยตัวปล่อยใจไป
กับสิ่งที่ ไร้สาระ ให้สร้างบารมีสั่งสมบุญกันอย่างเต็มที่ และให้
หมั่นนั่งธรรมะทุกวัน เพื่อเพิ่มเติมความบริสุทธิ์กายวาจาใจให้
กับตนเองตลอดเวลา เพราะการทำเช่นนี้เป็นทางลัดที่สุດใน
การที่จะนำพาเราไปสู่ที่สุດแห่งธรรมนั่นเอง